

Zestaw podstawowych materiałów do technik malarstwa akrylowego i olejnego

We wszelkie materiały specjalistyczne radzimy zaopatrywać się w sklepach z artykułami dla artystów plastyków. Z uwagi na dość znaczne różnice w cenie między poszczególnymi sklepami, wskazane jest bądź dokonywanie zakupów w sklepach znajdujących się przy:

- pl. Polski 3 /4 (budynek ASP),
- ul. Kazimierza Wielkiego 29 a,

bądź dość uważne porównanie cen w innych miejscach (różnice niestety mogą dochodzić aż do 30%).

W pracowni plastycznej nie narzucamy obligatoryjnej techniki wykonywania prac, uznajemy jednak, że techniki akrylowa i olejna, w przypadku malarstwa, oferują najszersze możliwości rozwoju i ekspresji.

Technika akrylowa jest stosunkowo młodą, bo sięgającą lat 70 XX wieku. Mimo to została już dosyć gruntownie przebadana, jeśli chodzi o trwałość warstwy malarskiej, i jest już powszechnie akceptowana i stosowana. Jej niewątpliwą zaletą stanowi czas schnięcia powłok malarskich, bogactwo możliwości i sposobów operowania farbą, a dodatkowym atutem jest bezwonność. Ponadto technika ta nie wymaga wcześniejszego osvajania się z farbami, jak to ma miejsce w przypadku techniki olejnej. Rozpuszczalnikiem i medium (nośnik pigmentu) w przypadku tej techniki jest woda.

Technika olejna jest jedną z najstarszych technik plastycznych. Jej powstanie datuje się w przybliżeniu na wiek X n.e., jednak pełne upowszechnienie nastąpiło dopiero w wieku XV za sprawą Flamandczyka Jana van Eycka. Wieki stosowania ugruntowały przekonanie o trwałości i szerokim spektrum możliwości oferowanych przez farby olejne. Zgodnie z nazwą podstawowym spoiwem i medium w przypadku tej techniki jest olej lniany, w którym unoszą się drobiny pigmentu. Sam olej lniany zaliczany jest do olei w pełni schnących, a proces ten w zależności od pigmentów z jakimi został połączony, może trwać od kilku dni do nawet miesiąca (sporadycznie, w przypadku niektórych pigmentów), zaś okres pełnego wyschnięcia przebiega już w latach. Decydujący o specyfice tej techniki czas wysychania, przy odpowiednim wykorzystaniu, daje możliwość długotrwałej pracy i wielokrotnych modyfikacji całości obrazu. Spoiwo tłuste, jakim jest olej lniany, będąc nierozpuszczalnym w wodzie, wymaga jednak dodatkowych rozcieńczalników (pozwalają zmienić konsystencję farby, przyspieszyć/opóźnić schnięcie) i rozpuszczalników. Te zaś niestety posiadają już własne, intensywne zapachy, sprawiając że technika ta może być uciążliwa dla osób szczególnie wrażliwych na takie opary. Odmienne do techniki akrylowej, pierwszym etapem nauki malowania w tej technice jest zapoznanie się z samą specyfiką farby olejnej i pracy w tej technice, co sprawia, że okres nauki jest nieco dłuższy, a efekty początkowe potrafią rozczarować.

Podstawowe kolory farb

Obie techniki, akrylowa i olejna, zakładają dochodzenie do ostatecznego/oczekiwanego koloru poprzez mieszanie ze sobą różnych farb. Wymienione poniżej określenia kolorów znajdujące się na tubach farb (nierzadko bardzo enigmatyczne) pozwalają na uzyskanie niemalże wszystkich możliwych kolorów. Dodatkowo dobrane zostały tak, aby zagwarantować osobom rozpoczynającym naukę swobodę i bezpieczeństwo ich mieszania.

Należy w tym momencie wspomnieć, że istnieje wiele firm produkujących farby olejne. Do grupy polskich producentów, których wyroby są sprawdzone i powszechnie używane zaliczyć można:

- farby MER (jedne z najtańszych),
- farby Olej for Art (nieco droższe).

Z marek zagranicznych polecanych w początkowym okresie nauki, można wymienić:

- markę Van Dyck – firmy Ferrario,
- markę Oil Master – firmy Ferrario,
- markę Amsterdam – firmy Tallens.

Wymienione firmy/marki gwarantują bogatą paletę kolorystyczną i zbliżoną siłę krycia, co ułatwia pracę w pierwszym etapie nauki.

W przypadku farb akrylowych problem ten ma o wiele mniejsze znaczenie i tu naczelnym kryterium powinna być umiarkowana cena farby (przykładowe marki: START, AMSTERDAM, ARTCREATION).

Uwrażliwiamy jednocześnie naszych kursantów na stosowanie farb produkcji chińskiej (marki MARIES, PHOENIX), które choć relatywnie tańsze, często nie są w stanie zapewnić porównywalnej jakości i bezpieczeństwa mieszania. Są to produkty oferowane raczej dla zupełnych amatorów i hobbystów, a niezwykle rzadko stosowane przez osoby zajmujące się malarstwem bardziej profesjonalnie.

Zestaw podstawowych kolorów dla technik akrylowej i olejnej:

- Biel tytanowa (Olej for Art. – 60ml, Mer – 100ml , Ferrario – 60ml)
- Żółty Kadmowy Jasny – Olej for Art 60ml, Żółcień Kadmowa Jasna – Mer 40ml, Giallo Cadmio Pall. – Ferrario 60ml.
- Żółty Kadmowy Ciemny – Olej for Art 60ml, Żółcień Kadmowa Ciemna – Mer 40ml, Giallo Cadmio Scuro – Ferrario 60ml.
- Cynober Jasny– Olej For Art 60ml, Czerwień Kadmowa Jasna – Mer 40ml, Rosso Cadmio Chiaro – Ferrario 60ml.
- Cynober Ciemny– Olej For Art 60ml, Czerwień Kadmowa Ciemna – Mer 40ml, Rosso Cadmio Scuro – Ferrario 60ml,
- Karmin– Olej For Art 60ml, Karmin – Mer 40ml, Carminio– Ferrario 60ml,
- Zieleń Cynobrowa Jasna – Olej For Art 60ml, Verde Cinabro Chiaro – Ferrario 60ml,
- Zieleń Żłocista – Olej For Art 60ml, Zieleń soczysta – Mer 40ml, Verde Permanente - Ferrario 60ml,
- Błękit Ultramaryna – Olej For Art 60ml, Ultramaryna – Mer 40ml, Bleu Oltremare Scuro – Ferrario 60ml,
- Błękit Pruski – Olej For Art 60ml, Błękit Pruski – Mer 40ml, Bleu Di Prussia – Ferrario 60ml,
- Siena Naturalna– Olej For Art 60ml, Ugier żółty – Mer 40ml, Odra Gialla Naturale – Ferrario 60ml,
- Ziemia Umbra Palona– Olej For Art 60ml, Umbra Palona – Mer 40ml, Terra Ombra Bruciata – Ferrario 60ml,
- Czarny Winorośl/ Czarny Avorio – Olej For Art 60ml, Czerń Marsowa – Mer 40ml, Nero Avorio– Ferrario 60ml,

Powyższa paleta kolorów stanowi punkt wyjścia. Prócz wymienionych farb producenci oferują wiele innych, których dokupienie, w razie potrzeby, pozostawiamy decyzji i preferencjom kolorystycznym kursantów. Z kolorów dodatkowych warto wymienić:

- Żółcień Neapolitańską (Ciemną bądź Jasną),
- Zieleń Oliwną,
- Zieleń Veronesa,
- Błękit Kobaltowy,
- Kraplak (alizarynowy),
- Ziemia zielona.

W przypadku kupowania farb innych producentów lub innych kolorów, warto zadbać by kolory w miarę możliwości posiadały podobną (dla początkujących – wysoką) siłę krycia (o ile jest to możliwe dla danego pigmentu). Oto jak sprawdzić takie informacje na etykiecie tuby farby (w zależności od producenta informacje te mogą być różnie rozmieszczone).

Producent/Marka

Określenie koloru i pojemność tuby:

Żółty Kadmowy Jasny – Olej for Art 60ml, Żółcień Kadmowa Jasna – Mer 40ml, Giallo Cadmio Pall. – Ferrario 60ml

Siła krycia / Transparentność (w zależności od firmy dwa rodzaje oznaczeń graficznych):

- ● - Kryjąca,
- ▣ ○ - Półkryjąca
- □ ○ - Transparenta / Słabo kryjąca

Odporność na działanie światła / Światłoodporność:

- *** + + + - doskonała światłoodporność
- ** + + - dobra światłoodporność
- * - wystarczająca światłoodporność

Ponadto na etykiecie można znaleźć informacje o:

- użytych pigmentach,
- nazwy koloru w innych językach (czasami tylko to pozwala określić jaka to fraba, ponieważ każda firma ma własną nomenklaturę),
- numer farby w palecie kolorów danego producenta,
- grupę farby,
- określenie czy jest to farba artystyczna studyjna (dla początkujących), dla profesjonalistów, dla najzamożniejszych – głównie definiuje to jakość pigmentu użytego do wytworzenia farby.

Dla zainteresowanych tematyką technik malarskich, spoiw i pigmentów polecamy odwiedzenie strony internetowej Alchemia malarstwa: <http://ealchemia.republika.pl/>
Również prowadzący służą swoją wiedzą w temacie technik malarskich i graficznych, oraz ich praktycznego zastosowania.

Pozostałe materiały potrzebne na początku:

- Pędzle – kilka, szczeciniaki płaskie, najwęższy o szerokości włosia ok. 1 cm,
- Jako podkład obrazu – zalecamy używanie podobrazy/blejtramów malarskich tradycyjnych (warsztaty z ich przygotowywania zostaną przeprowadzone na jednych z pierwszych zajęć). W początkowym etapie może to być również zamalowany farbą emulsyjną bristol o formatach zbliżonych do 50/70 cm (pół bristolu) lub 100x70 (cały bristol). Za podobrazie służyć może również zagruntowana (czyli pomalowana gruntem GESSO lub białą farbą emulsyjną) płyta HDF lub pilśniowa. W takim wypadku gruntujemy stronę gładką, nie rastrową (w sprzedaży dostępne są również gotowe płyty tego typu z naklejonym płótnem i już zagruntowane – o takowe należy pytać w sklepach z materiałami dla plastyków),
- Paleta – polecamy zamalowaną białą farbą emulsyjną płytę pilśniową, o przybliżonych wymiarach 30x50 cm,
- Szpachelka malarska,
- Grunt GESSO lub biała farba emulsyjna,
- Terpentyna Balsamiczna – w przypadku techniki olejnej,
- Medium Olejno-Żywiczne – w przypadku techniki olejnej,
- szmaty,
- słoik z nakrętką – na wodę/terpentynę, nakrętka jako pojemnik na medium,

Materiały potrzebne do rysunku:

- Komplet ołówków (ok.6 szt.) w zakresie od 2H do 8B, z naciskiem na bardziej miękkie ołówki z serii B – producent obojętny, warto je jednak kupić w sklepach specjalistycznych, gdyż może się zdarzyć, że w zwykłych sklepach papierniczych będą miały połamany grafit,
- Temperówka/nożyk tapicerski,
- Gumka – najlepiej FACTIS,
- Bristole (najlepiej o dobrej gramaturze – nie za cienkie),
- Cienkie Bristole na szkice i kroki (szybkie 5-10 min. Rysunki modelu w różnych pozycjach) lub blok A3.

W przypadku jakichkolwiek pytań lub niejasności, prosimy o kontakt z prowadzącymi:
Katarzyna Pietrzak: pietrzakzawada@gmail.com
Miłosz Wiercioch: miloszwiercioch@gmail.com